

2005. június 7., kedd

P6_TA(2005)0221

A létfontosságú infrastruktúrák védelme

Az Európai Parlament ajánlása az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak a terrorizmus elleni küzdelem keretében a létfontosságú infrastruktúra védelméről (2005/2044(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel Stavros Lambrinidisnek az a PSE képviselőcsoportja nevében a Tanácshoz intézett ajánlási javaslatára a terrorizmus elleni küzdelem keretében a kulcsfontosságú infrastruktúra védelméről (B6-0085/2005),
- tekintettel az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződésre, különösen a polgári védelemről szóló III-284. cikkre és az I-43. cikkre, amely kimondja, hogy „Az Unió és tagállamai a szolidaritás szellemében együttesen lépnek fel, ha egy tagállam terrortámadás célpontjává válik, vagy természeti illetve ember által okozott katasztrófa sújtja”,
- tekintettel a 2004. március 25-én az állam- és kormányfők által elfogadott, a terrorizmussal szembeni szolidaritásról szóló nyilatkozatra,
- tekintettel a 2004. november 5-én elfogadott „hágai programra” ⁽¹⁾, amely szerint „... az Európai Unión belüli határokon átívelő válságok hatékony kezelése nemcsak a polgári védelemre és alapvető infrastruktúrára vonatkozó jelenlegi intézkedések megerősítését kívánja, hanem az ilyen válsághelyzetek közrendi és közbiztonsági szempontjainak hatékony kezelését is ... Ezért az Európai Tanács felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy fogadjanak el ... egy integrált európai uniós válságkezelő megállapodást ..., amelyet legkésőbb 2006. július 1-jéig végrehajtanak. E megállapodásnak legalább az alábbi kérdéseket kell taglalnia: a tagállamok képességeinek további felmérése, készletfelhalmozás, képzés, polgári válságkezelést célzó közös gyakorlatok és operatív tervek”,
- tekintettel a Bizottság közleményeire:
  - a) az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére az Európai Unió polgári védelmi képességének megerősítése (COM(2004) 200) címmel, amely értékeli az Európai Unió polgári védelmi képességének, mint a válságkezeléssel kapcsolatos, önkéntes alapon működő első eszköznek eddigi eredményeit, gyenge pontjait, és lehetséges fejlesztéseit,
  - b) a Tanács és az Európai Parlament részére a terrortámadásokkal kapcsolatos megelőzés, felkészültség és válaszlépések (COM(2004) 698) címmel, amely hangsúlyozza az integrált közösségi megközelítés szükségességét, amelynek többek között a következőkre kell összpontosítania: a hatóságok lakosság felé irányuló megfelelő kommunikációjára válsághelyzetekben, az EUROPOL-nak a terrorizmus visszaszorítása érdekében megvalósítandó bűnüldözési figyelmeztető mechanizmus és egy, a létfontosságú infrastruktúrák védelmére vonatkozó, európai program (EPCIP) létrehozásában vállalt szerepére, a biztonsági területen folyó kutatás, illetve a magánszektor megfelelő részeinek strukturált bevonására,
  - c) a Tanács és az Európai Parlament részére a felkészültség és a következmények kezelése a terrorizmus elleni küzdelemben (COM(2004) 701) címmel, amely javasolja a Bizottság által irányított vészhelyzeti rendszerek egy általános biztonsági sürgősségi figyelmeztető rendszerben (ARGUS) történő egységesítését, amely egy központi válságkezelő központhoz csatlakozna, ahol jelen lennének valamennyi illetékes bizottsági szolgálat képviselői, és amely állandó kapcsolatot biztosíthatna a tagállamok és az európai intézmények között,
  - d) a Tanács és az Európai Parlament részére a létfontosságú infrastruktúrák védelme a terrorizmus elleni küzdelemben (COM(2004) 702) címmel, amely a tagállamokkal és a magánszektor megfelelő szereplőivel együttműködésben javasolja egy EPCIP létrehozását, amely azonosítja az esetleges hiányosságokat, valamint a szükséges (jogi vagy egyéb jellegű) korrekciós intézkedéseket,

(1) Melyet 2004. december 17-én aktualizáltak a terrorizmus elleni küzdelmet illetően.

2005. június 7., kedd

- tekintettel a 2003. szeptember 4-i állásfoglalására a nyári hőhullám hatásai⁽¹⁾ tárgyában, amelyben szorgalmazza egy európai polgári védelmi erő létrehozását,
  - tekintettel azokra a Szerződésekben lefektetett jogi alapokra, melyek felhatalmazzák a Közösséget és az Uniót, hogy határozzanak meg, és léptessenek életbe olyan politikákat, amelyek támogatják a tagállamok által fogantatott, az európai polgárok egészségének és biztonságának védelmét célzó intézkedéseket,
  - tekintettel eljárási szabályzatának 114. cikke (3) bekezdésére és 94. cikkére,
  - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A6-0161/2005),
- A. annak tudatában, hogy folyamatosan szükség van az európai polgárok védelmére a terrortámadásokhoz kapcsolódó kockázatokkal szemben (mint például a nyilvános helyeken történő atom-, sugár-, vegyi és biológiai támadások, stb.), valamint a természeti katasztrófák (például földrengések, áradások, tüzek, erdőtüzek), technológiai katasztrófák (például a sevesoi mérgezés, tengeri balesetek, közlekedési tömegbalesetek), és egészségügyi vagy egyéb krízishelyzetek (például járványok) által előidézett kockázatokkal szemben, egy integrált európai stratégia keretében, nem csak azért, mert az ilyen eseményeknek gyakran jelentős, határokon átnyúló, európai szintű hatásai vannak, hanem azért is, mert ezek szükségessé teszik a tagállamok számára egymással szembeni szolidaritásuk kinyilvánítását és egy interoperábilis, egységes válaszadási rendszer kialakítását,
- B. tudomásul véve, hogy a hatékony stratégia középpontjában helyet kellene kapnia, mind a felkészültségnek (a létfontosságú infrastruktúrát érintő kockázat és fenyegetettség felmérése, fokozott biztonsági intézkedések, a szakismeret megosztása és a közös biztonsági szabványok támogatása, EU-szintű koordináció és együttműködés támogatása), mind a támadások vagy katasztrófák következményei kezelésének (szakértelem- és tapasztalatcsere, forgatókönyvek kidolgozása és gyakorlatok, a megfelelő válságkezelési, sürgősségi riasztási és polgári védelmi mechanizmusok kiépítése),
- C. meggyőződve, hogy – különösen terrortámadások esetén – ha a biztonsági és elrettentő intézkedések ellenére bekövetkezett az esemény, csakis egy jól szervezett és hatékony válaszadási rendszer képes biztosítani a megszokott rendhez való gyors visszatérést; hogy csak a szakmai ismeretek növelése, a szoros együttműködés, az eszközök összevonása, a kockázatok felmérésének biztosítása, az információ, a képzés, a kommunikáció, a megelőző és a katasztrófát követő elemzések, a megszokott rend gyors visszaállítása és végül a finanszírozás növelése és az áldozatok védelméhez szükséges segítség biztosítása révén lesznek a tagállamok és az EU a polgárok védelmére jobban felkészülve olyan, az EU területén belül vagy kívül bekövetkező katasztrófa esetén, amely az EU polgárai számára valódi, közvetlen következményekkel járhat,
- D. megállapítva, hogy az EU-ban található létfontosságú infrastruktúrák egyre inkább összefonódnak és egymástól függenek, és így a támadással és pusztítással szemben sebezhetőbbé válnak,
- E. felismerve, hogy a létfontosságú infrastruktúra védelméhez az ilyen infrastruktúra tulajdonosainak, üzemeltetőinek és a tagállamok hatóságainak megbízható, együttműködő partnersége szükséges; tudomásul véve, hogy valamennyi ilyen infrastruktúrában a kockázat elemzését és kezelését szigorú uniós folyamatok és szabványok alapján kell elvégezni; megállapítva, hogy a kockázatkezelés felelőssége a létesítmények, ellátási láncok, információs technológiák és kommunikációs hálózatok esetében végső soron a tulajdonosokat és az üzemeltetőket terheli, akik a létesítmény napi működéséért felelősek; megállapítva, hogy ennek ellenére az EU-nak és a tagállamoknak segíteniük, tájékoztatniuk, támogatniuk, ellenőrizniük kell az ipart minden hatósági szinten, így a pénzügyi és egyéb ösztönző rendszerekben keresztül, akkor és ahogyan azt megfelelőnek tartják, hogy eleget tegyenek kötelezettségeiknek; e tekintetben megállapítva, hogy az üzemeltetőknek képesnek kell lenniük a már meglevő információt a hatóságok felé továbbítani, és ez utóbbiaknak felelősséget kell vállalniuk az információ elemzéséért és kidolgozott biztonsági megoldásokért az üzemeltetővel együtt; mivel rendkívül fontos, hogy az ezekhez a tevékenységhez kapcsolódó minden egyes esetben európai és nemzeti szinten biztosítsák az adatok védelméhez való alapvető jogot,

(¹) HL C 76. E, 2004.3.25., 382. o.

2005. június 7., kedd

F. meggyőződve arról, hogy az illetékes európai (pl.: ENISA) és nemzeti hatóságokkal együttműködve szükséges a számítógépes védelmi rendszerek megerősítése, tekintettel a legfejlettebb számítógépes technikákat alkalmazó, egyre összetettebb fenyegetésekre,

1. a következő ajánlásokat intézi az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz:

a) teljes egészében hajtsák végre az Európai Tanácsnak az „integrált európai uniós válságkezelő megállapodás” létrehozásáról szóló javaslatát, amely alapvető fontosságú a polgárok és az EU intézmények közötti kapcsolat megerősítése és a tagállamok között fennálló egymásrautaltság és szolidaritás erősítése szempontjából;

b) biztosítsák, hogy az integrált európai stratégia különös hangsúlyt fektessen a létfontosságú infrastruktúrák – beleértve a számítógépes rendszereket is – ellen irányuló fenyegetésekre, amelyek sérülése, vagy megsemmisülése súlyos következményekkel járna a polgárok egészségére, biztonságára vagy gazdasági jólétére nézve, és hozzanak létre egy egységes EU módszert, hogy a tagállamok és az üzemeltetők a közös szabványokon és a biztonságért felelős szervezeteken vagy személyeken keresztül képesek legyenek a létfontosságú infrastruktúrák meghatározására, ezek sebezhetőségének és egymástól való függőségének, valamint a válsághelyzetek határokon átnyúló hatásainak elemzésére, és a fenyegetések felmérésének megfelelő elvégzésére; és dolgozzanak ki megoldásokat az ilyen infrastruktúra védelmére, készítsék fel azokat mindenfajta veszéllyel szemben, és nyújtsanak megfelelő választ támadás vagy katasztrófa esetén;

c) a Bizottság javaslata alapján és a Parlament jóváhagyásától függően hozzanak létre egy, a létfontosságú infrastruktúrák védelmére vonatkozó európai programot (EPCIP), amelyet a tagállamok és/vagy a tulajdonosok és az üzemeltetők pénzügyi vagy más ösztönzők alapján a megfelelő módon és helyen finanszíroznak; a résztvevő tagállamoknak biztosítaniuk kell az együttműködést, beleértve a köz- és magán-szféra együttműködését, illetve azt, hogy a projekt egyes szakaszaihoz rendelkezésre álljanak a szükséges adat, humán és logisztikai erőforrások, hogy eleget tehessenek az arányosság és a szubszidiaritás követelményének, különös tekintettel a polgári jogokra, az adatvédelemre és a biztonsági követelményekre;

d) vegyék figyelembe, hogy az EPCIP-t a tagállamok bűnüldözési szolgálatainak és a nemzeti polgári védelem mechanizmusaiért felelősöknek a nemzeti terveket és a tájékoztatást kiegészítő elemként kell kezelniük; hogy az EPCIP sikerét függetlenül, egyedi szabványok alapján kell értékelni; és hogy a Bizottság javaslata alapján a Tanácsnak egyértelmű és világosan meghatározott lépések és célok fokozatos megvalósításából álló, azonosítható és megvalósítható programterv alapján kell létrehozni az EPCIP-t; és ismerjék fel, hogy a program sikeréhez elengedhetetlen az európai létfontosságú infrastruktúrákhoz kapcsolódó korai figyelmeztető információs hálózat, amely a létfontosságú infrastruktúra védelmét támogatva segítené a közös fenyegetettséggel és kölcsönös sebezhetőséggel kapcsolatos információcsere ösztönzését, és a kockázatot mérséklő megfelelő intézkedések és stratégiák kidolgozását;

e) vegyék figyelembe az alábbiakat:

– létre kell hozni egy európai kockázatelemző rendszert az európai és nemzeti szinten támasztott adatvédelemmel kapcsolatos elvárások tiszteletben tartásával, a kölcsönös átjárhatóság biztosítása érdekében, az európai adatvédelmi biztossal együttműködve;

– nemzeti, európai és nemzetközi szinten, össze kell hangolni valamennyi információt rendelkezésre bocsátó érintett hatóságot az adott szintű adatvédelmi hatóságok bevonásával;

– a vonatkozó információkat, függetlenül azok forrásától (katonai vagy polgári hírszerzés, rendőrségi együttműködés), pontosan, megbízhatóan és amennyiben szükséges, bizalmasan kell kezelni; különleges intézményközi megállapodással kell biztosítani a megfelelő parlamenti ellenőrzést, ha Európán belüli biztonsági kérdések forognak kockán;

2005. június 7., kedd

- szükség van a Bizottságon belül egy európai korai figyelmeztető rendszer létrehozására válsághelyzetek esetére, a meglévő európai, nemzeti és nemzetközi szinten működő figyelmeztető rendszerek összeköttetése céljából, hogy minden olyan információt, amely európai szintű reakciót kívánhat, egy központi hálózaton (ARGUS) keresztül hatékonyan rendelkezésre bocsássonak;
  - ha nem léteznek a szektorra jellemző szabványok, vagy még nem állapítottak meg nemzetközi normákat, javasolt az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) bevonása;
- f) biztosítsák, hogy az EPCIP:
- európai és nemzeti szinten folyamatos parlamenti ellenőrzés alatt álljon;
  - a jövőbeli fejlesztések fontos eleme legyen kontinentális és globális szinten ⁽¹⁾;
- g) kiegészítő intézkedésként javítsák az Európai Szolidaritási Alap (az Unión belüli intézkedések esetén) és az ECHO (külső intézkedés esetén) működését;
- h) vegyék át a fent említett állásfoglalásában leírt javaslatot egy olyan európai polgári védelmi erő létesítésére, amely képes lesz természeti katasztrófák által fenyegetett térségek ellenőrzésére annak érdekében, hogy megakadályozza a sok emberéletet követelő katasztrófák bekövetkezését, és amelynek egységeit mozgósítani lehetne a közelmúltbeli szökőárhoz hasonló események idején, és az európai szolidaritás hirdetése érdekében, e csapatok tagjai egységes jelzést viselnének;
- i) erősítsék a társadalmi partnerséget a nem kormányzati szervezetek, a civil társadalom és a helyi hatóságok koordinálása révén;
- j) biztosítsák, hogy a figyelmeztetéseket, biztonsági útmutatókat és egyéb információkat – amelyek célja, hogy segítsék az állami vagy magánszektorba tartozó érdekelt feleket a fontos infrastrukturális rendszerek védelmében – illetve a lakosságnak polgári védelmi szükséghelyzetben címzett egyéb figyelmeztetéseket és biztonsági útmutatókat úgy kell eljuttatni, hogy csak a feltétlenül szükséges és megfelelő információt tartalmazzák, nehogy feleslegesen felzaklassák a polgárok és a vállalkozások mindennapjait, avagy szükségtelen félelmet és bizonytalanságot keltsenek a lakosság körében;
- k) biztosítsák a magánélet tiszteletben tartásához való jogokat, hogy a fogyasztók és az üzemeltetők megbízzanak az információkezelés bizalmas, pontos és megbízható voltában és abban, hogy az üzleti titkokat megfelelően kezelik, védve ezeket a jogosulatlan felhasználástól vagy a nyilvánosságra hozattalól;
- l) biztosítsák, hogy a valamennyi területre szigorúan vonatkozó szabályokkal mielőbb létrejöjjön az európai adatvédelmi és adatmegőrzési keretrendszer, és biztosítsák a polgárok alapvető jogainak védelmét;
- m) biztosítsák, hogy az Unió polgári védelmének és a létfontosságú infrastruktúrák védelmére irányuló képességeinek növelését célzó gyakorlatok realiztikus és naprakész forgatókönyvekkel működjenek a megfelelő tagállam polgári védelmi és létfontosságú infrastruktúra-védelmi szakértőinek tapasztalatai és szakmai ismeretei alapján (pl. a 2004-es athéni olimpiai játékok polgári védelmi és infrastruktúra-védelmi szakértői és az általuk kidolgozott forgatókönyvek);
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen ajánlást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, és tájékoztató jelleggel a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, az Európa Tanácsnak és az ENSZ-nek, valamint az ENSZ szakosodott ügynökségeinek.

⁽¹⁾ Lásd a polgári védelmet, és a vegyi, biológiai, sugár- és atomfenyegetést érintő stratégia reformjára tett, ENSZ-szinten tárgyalt javaslatot.